

ÚNOR

O masopustu a nových věcech

Víte, jak se u nás doma pozná únor?
Ze všeho nejvíc se těšíme na nové jaro.

Víte, jak se u nás pozná konec zimy?
Vysíláme svůj zrak nebo jeho zbytky do okolí a pátráme, jestli tu někde není Masopust.

Žil byl kdysi na světě radostný a bláznivý Masopust. Nevíme, kde se vzal, komu a kdy se narodil. Ale víme, proč se slavil tak bujaře a rozverně. Lid si tehdy chtěl uprostřed zimy užít trochu toho veselí před čtyřicetidenním bezmasým půstem, který v těch dávných rozumnějších dobách předcházel Velikonoce.

Tehdejší obyvatel zorganizoval velikánskou srandu třeba pro celou vesnici nebo městskou část či obec. Vystrojil sebe i svou rodinu do roztodivných kostýmů, v ulicích a na návších tancovaly maškary, příšery a podivuhodná zvířata. Lid takto dával najevo, že se leccakého strašidla nebo čerta nezalekne a že tyto podivné existence nezabrání humoru, aby převálcováním chmurné zimní období štědré na sních ale i bláto a plískanice. Hrála hudba, tancovalo se a zpívalo navzdory nepohodě a krátkým dnům. Lid byl vesel, čilen a křepek. Bylo to silné a symbolické. Jedly se dobroty a trochu se pilo na kuráž. Zdá se, že tehdejší příšery nebyly tak urputné. Dnes se jí a pije mnohem víc a kuráže se přesto málokdy dostává.

Přes snahu karnevalů a maškarních plesů se opět probouzejí k životu i Masopustní neděle. Jak to ale k naší škodě bývá, tradice a nové zvyklosti se sobě málo podobají, ačkoliv mohou mít stejné jméno. Mnohé dávné a zpravidla příjemné zvyky dostaly v letech kulturního půstu pořádně na frak. Neztrácejme však naději. Možná, že letos k nám Masopust hýřící upřímnou radostí ze života i s tím předjarním těšením přeci jen přijde. Alespoň já si to myslím. Už jsem jich pár potkala a některé byly docela milé.

Oné neděle bylo v nejmenovaném městečku tolik sněhu, že se vůbec nedalo chodit s holí. Tedy s tou bílou kamarádkou, která se v tom nadělení vůbec neuměla chovat. Šla jsem přes náměstí mžourajíc svou zrakovou výsečí ve sluníčku a libovala si, že je tady pěší zóna a tak mě nic neohrozí. Nic?

Z postranní ulice se zčistajasna vyhnul nějaký dav provázený bláznivou muzikou. Pohyboval se rychle a skotačivě, zdálo se, že tvoří jakéhosi obrovitánského a hlučného hada. Když se to přiblížilo ke mně, kdosi mě chytil za ruku a zahulákal - Nebojte se, držte se. Držela jsem se a bála. Rukavice, která mě vedla, byla polepená suchými zipy a celá ta postava v jakémsi pytlí byla vybavená prádelními kolíčky, přísavkami, suchými zipy, kleštičkami. To všechno vlálo a já, popadajíc dech se ptala: "Jak se jmenujete?" "Jsem Čtvrtodenní zimnice!", odvětilo to.

Odskotačili jsme někam do prostoru, a když jsem se mohla zastavit, popadnout dech a najít ztracenou orientaci, byla jsem na druhé straně náměstí. Chorovod se rozpadl a já stála dosud přilepená ke svému "průvodci" a z hlavy mi zvolna odtékal adrenalin. Když jsem se vydýchala, rozloučil se se mnou slovy: "Dobrý, ne?"

"Dobrý", vydechla jsem, a koutkem svého zorného pole zastihla bílý nápis na širokých černých zádech. Stálo tam "BERNÍ ÚŘAD". Smála jsem se tak vydatně, že se vrátil a řekl: "Přijďte dnes večer k nám do divadla. Taky bude legrace!"

Z čeho se ale tak radovali dřívější obyvatelé Čech i Moravy, když měli před sebou dlouhou dobu odříkání, kdy se - snad kvůli sebekázi, snad kvůli náboženskému přesvědčení - více než měsíc nedotkli masa? Co je to za život, nepochutnat si na ovárku, ba ani na špekáčku?

Bývalo - a mohlo by být i dnes - v tom zdánlivém sebezapření veliké moudro. Rozjařené masopustní reje byly dozajista vyvolány přesvědčením, že po půstu nastane čas, kdy se v přírodě a možná i v člověku samém, budou dít nové věci. Naši předkové se prostě uměli těšit. Těšili se z jara, z Velikonoc, z nové úrody, z nového dítěte, z nových střevíců, z nového koně. Umíme to my, kteří máme kolem sebe stále něco nového?

Půst po bujaré veselici připravil fyzickou i duševní stránku člověka na očekávání nových věcí. Nemusely být vždy dobré a příjemné. Ale lidé žili tak, že byli odolní a nevěnovali tolik svého času seberozmazlování. Nebylo to jen tou stravou. Byli vychováni do radosti i nepohody, do smíchu i zármutku. Sycení a napájení, ani nákupy a rekreace nebyly cílem života, ale byly to pouze prostředky k žití, nikoliv nástroje přežívání. Možná se o tehdejších Masopustech jedlo více kyselého zelí než kaviáru, možná i tehdy byla lecjaká starost a méně důvodů k juchání. Bylo tady však to těšení na nové věci.

Ráda si občas koupím něco nového, někdy třeba cédéčko, někdy nějaký ten hadřík. Masopust by mohl nastartovat velmi životodárné období, na jehož konci shledám zázračnou proměnu konfekční velikosti "XL" na "L". Prostě z kostýmu Velké Medvědice do image Superstar. A rozpohybování o Masopustní neděli třeba vyvolá neutuchající touhu po denním pohybu, jehož ovocem bývá nějaký ten svalík místo ozdobných tukových prstenců. Pak by opravdu bylo důvodné pořídit si něco nového, co by nám hodně slušelo.

Pokud se nezaměříme na tělesnou stránku vlastní revitalizace, můžeme si třeba zasadit novou květinu nebo si pořídit nového přítele. Nebo obnovit schůzky se starou spolužačkou, kterou jsme mívali rádi. Můžeme si také, jestliže se na to cítíme, pořídit nové dítě. Když ne vlastní, tak třeba adoptované na dálku. Vždy je něco nového, co v nás obnoví novou chuť do života. A nemusí to být jen nové slevy starého zboží.

V době, kdy se rodí tento nový článek, se pár set tisíc lidí snaží dát nový život svému domovu. Obnovit zničený kus země pro možnosti obživy obyvatelstva i pro odpočinek bohatých lidí z cizích zemí. Tyto snahy ve mně budí naději, že ráj na zemi lze obnovit, když máme před sebou nový výhled do vlastní budoucnosti. Nebo do budoucnosti svého Ostrova. Kéž by na každém z našich i těch vzdálených ostrovů bylo dost místa pro kvetoucí stromy, hudbu, radost a smích. A kéž by se nenašel ani sebemenší prostor pro zneužívání, otroctví, násilí a špínu všeho druhu.

To přeje všem obyvatelům této planety, včetně čtenářů Jablkového kšaftu

Delicie Nerková